

7. HODNOTENIE UVÁDZAJÚCE OČAKÁVANÝ HOSPODÁRSKY, ENVIRONMENTÁLNY A SOCIÁLNY DOPAD (tretia pomlčka článku 43(1) nariadenia (ES) č. 1257/1999)

Táto časť analyzuje celkový ekonomický, environmentálny a sociálny dopad, ktorý môže implementáciou plánu nastať.

PRV zahŕňa 2 priority:

Priorita 1 Rozvoj udržateľnej vidieckej ekonomiky (vidiecka ekonomika a zamestnanosť)

(Investície do poľnohospodárskych podnikov, Vzdelávanie, Plnenie noriem Spoločenstva, Zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov, Lesné hospodárstvo, Pozemkové úpravy, Diverzifikácia poľnohospodárskych činností, Podpora pre polosamozásobiteľské farmy, Odbytové organizácie výrobcov) s cieľom podporovať rozvoj ekonomických aktivít umožňujúcich tvorbu pracovných príležitostí a primerané ekonomické podmienky vidieckeho obyvateľstva.

Priorita 2 Ochrana a zlepšenie vidieckeho životného prostredia (životné prostredie vidieka)

(Znevýhodnené oblasti a oblasti s environmentálnymi obmedzeniami, Agroenvironment a životné podmienky zvierat, Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy) s cieľom zabezpečiť ochranu všetkých prírodných zdrojov a udržiavať prijateľné životné prostredie v rámci poľnohospodárstva. Všeobecne patrí ochrana životného prostredia medzi základné ciele každého opatrenia PRV.

Predpokladaný environmentálny dopad:

Spoločnosť si čoraz viac uvedomuje dôležitosť kvalitného životného prostredia a environmentálne efekty spôsobené ľudskými aktivitami – a to či už v negatívnom alebo pozitívnom zmysle. Vidiecke oblasti majú jedinečné postavenie pre odozvu na tieto problémy, a to udržiavaním a vytváraním environmentálne aktívnych, životných, pracovných a rekreačných priestorov.

Implementácia opatrení PRV pozitívne ovplyvní životné prostredie vidieka. Napríklad na územiach zaradených do znevýhodnených oblastí s environmentálnymi obmedzeniami musia poľnohospodári povinne realizovať Základnú schému Agroenvironmentálnych opatrení, ktorej podmienky sú nad rámec Správnej farmárskej praxe i legislatívy v oblasti ochrany prírody a krajiny. Dodržiavanie podmienok správnej farmárskej praxe a agroenvironmentálnych schém prispeje k zlepšeniu kvality poľnohospodárskych výrobkov, ochrany prírody a krajiny, zvýšeniu biodiverzity a zachovaniu prírodného a kultúrneho dedičstva, čím sa zabezpečí efektívne využívanie prírodných zdrojov pri zachovaní trvalo udržateľného rozvoja vidieckych oblastí.

Podobne aj opatrenie Zalesňovanie poľnohospodárskej pôdy je zamerané na posilnenie ekologickej stability s cieľom znížiť eróziu pôdy a prispieť k diverzifikácii poľnohospodárskej výroby a to v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja vidieka s možnosťou zalesňovania poľnohospodársky nevyužívanej pôdy.

Prostredníctvom opatrenia Plnenie noriem spoločenstva môže poľnohospodár získať podporu na prispôbenie sa náročným normám v oblasti primárnej poľnohospodárskej výroby. Jednou z najdôležitejších aktivít pre trvalo udržateľný rozvoj vidieka je budovanie uskladňovacích priestorov pre hospodárske hnojivá, ako i budovanie ustajňovacích objektov pre teľatá, ošípané a nosnice v rámci plnenia minimálnych požiadaviek ES v oblasti životných podmienok zvierat.

Zámerom jednotlivých opatrení nie je len udržanie prírodného potenciálu krajiny a ochrany biodiverzity realizáciou stanovených poľnohospodárskych postupov, ale aj prispôbenie sa normám Spoločenstva v oblasti ochrany životného prostredia, hygieny a životných podmienok zvierat.

Predpokladaný ekonomický dopad:

Rozvoj konkurencieschopnosti je dôležitým faktorom pre zvýšenie úrovne kvality spracovania výrobkov ako aj ich kvality, zvýšenie množstva produkcie a motivácie k lepším výsledkom. Opatrenia Investície do poľnohospodárskych podnikov, Zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov, Odbytové organizácie výrobcov a Príplatky k priamym platbám sú nosnými opatreniami smerujúcimi k rozvoju konkurencieschopnosti.

Napríklad, Príplatky k priamym platbám a platby pre farmárov v znevýhodnených oblastiach priamo ovplyvnia príjem poľnohospodárskych subjektov vo forme zvýšenia príjmu a tým poskytnú aj lepšie podmienky pre zlepšenie konkurencieschopnosti.

Snahou opatrení Investície do poľnohospodárskych podnikov, Plnenie noriem Spoločenstva je modernizovať technológie na zlepšenie kvality a zvýšenie kvantity poľnohospodárskych produktov a to v súlade s podmienkami ES pre zlepšenie kvality životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

Investičné opatrenia PRV sú zamerané na cieľ 2- Bratislavský kraj a podporia rozvoj subjektov smerom k modernizácii a vyššej produktivite výroby s orientáciou na efektívnejšie využívanie prírodných zdrojov.

Ekonomickým prínosom môžu byť dobre fungujúce Odbytové organizácie výrobcov, ktoré podporia odbyt poľnohospodárskej prvovýroby a posilnia pozíciu poľnohospodárskych subjektov na trhu, čím sa zracionalizuje výroba fariem a lepšie uspokojí dopyt spotrebiteľov po kvalitných a hygienicky nezávadných výrobkoch.

Očakávaný ekonomický vplyv opatrení PRV sa vo väčšej miere javí ako pozitívny s možným negatívnym účinkom v znižovaní pracovných miest, kvôli zvyšovaniu produktivity a racionalizácie výroby.

Predpokladaný sociálny dopad:

Na negatívny rozvoj vidieckych oblastí vplyva nedostatok záujmu/ investícií do rozvoja vidieka, slabo rozvinuté odborné a profesionálne znalosti vidieckej populácie vo všeobecnosti ako aj slabo rozvinutá infraštruktúra na vidieku. Vplyv opatrení PRV na sociálne prostredie vidieckych oblastí vychádza z opatrení, ktorých dopad sa očakáva najmä vo forme znižovania migrácie obyvateľstva z vidieka do miest a udržania hospodárenia poľnohospodárskych subjektov v znevýhodnených oblastiach. To prispeje k udržaniu prírodného a kultúrneho rázu krajiny a zachovaniu infraštruktúry, ktorá bude zveľaďovaná najmä cez ďalšie realizované programy a opatrenia pre Cieľ 1.

Dominantným pre tvorbu nových pracovných miest v oblasti vidieckeho turizmu, agroturistiky, tvorivých činností a produktov z nich typických pre vidiek je opatrenie Diverzifikácia poľnohospodárskych činností, podporované cez Sektorový operačný program Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a v cieľi 2 cez PRV. Tvorbu nových pracovných miest umožňujú niektoré agroenvironmentálne aktivity, ale v menšom množstve. Dôležitou oblasťou sú však nepriamo vytvárané pracovné príležitosti napr. cez opatrenie Plnenie noriem Spoločenstva, ktoré bude vyžadovať rozsiahle stavebné činnosti.

K zvýšeniu počtu sezónnych pracovníkov prispeje Zalesňovanie poľnohospodárskych pôd.

K zlepšeniu povedomia, informovanosti a k zvyšovaniu zručností má napomôcť vzdelávanie poľnohospodárov. Spolu s poradenskými aktivitami pomôže zlepšovať sociálne a životné prostredie na vidieku. Na zlepšenie sociálneho prostredia a taktiež pre ďalší ekonomický rozvoj je zameraná podpora pre polosamozásobiteľské farmy.

Dopad Plánu rozvoja vidieka a jeho opatrení bude monitorovaný a hodnotený. Avšak aj ďalšie faktory a činnosti budú vplyvať na rozvoj vidieckych oblastí, napríklad zahraničné investície a štátna pomoc.

Vzhľadom na to je obtiažne hodnotiť a určiť presný dopad opatrení PRV.